

INTERVALNO OCENJEVANJE PARAMETROV

VELIKI VZORCI ($n > 30$)

1. Interval zaupanja za populacijsko povprečje μ

- če je populacijski standardni odklon σ znan, potem je $SE = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$. V tem primeru je testna statistika in porazdelitev naslednja

$$Z = \frac{\bar{X} - \mu}{SE} = \frac{\bar{X} - \mu}{\sigma} \sqrt{n} \sim N(0, 1).$$

Potem pa je interval zaupanja za populacijsko povprečje μ enak

$$[\bar{X} - z_\alpha SE, \bar{X} + z_\alpha SE].$$

- če je populacijski standardni odklon σ neznan, potem je $SE = \frac{S}{\sqrt{n}}$. V tem primeru je testna statistika in porazdelitev naslednja

$$Z = \frac{\bar{X} - \mu}{SE} = \frac{\bar{X} - \mu}{S} \sqrt{n} \sim N(0, 1).$$

Potem pa je interval zaupanja za populacijsko povprečje μ

$$[\bar{X} - z_\alpha SE, \bar{X} + z_\alpha SE].$$

2. Interval zaupanja za disperzijo σ^2 in standardni odklon σ

Testna statistika in porazdelitev je naslednja

$$Z = \frac{S}{\sigma} \sqrt{2(n-1)} - \sqrt{2n-1} \sim N(0, 1)$$

Potem pa je interval zaupanja za populacijski standardni odklon σ enak

$$\left[\frac{\sqrt{2(n-1)} S}{\sqrt{2n-3} + z_\alpha}, \frac{\sqrt{2(n-1)} S}{\sqrt{2n-3} - z_\alpha} \right]$$

in ob upoštevanju zveze med standardnim odklonom in disperzijo je interval zaupanja za populacijsko disperzijo σ^2 enak

$$\left[\frac{(2n-2)S^2}{(\sqrt{2n-3} + z_\alpha)^2}, \frac{(2n-2)S^2}{(\sqrt{2n-3} - z_\alpha)^2} \right].$$

3. Interval zaupanja za verjetnost (delež) p

Testna statistika in porazdelitev je naslednja

$$Z = \frac{\bar{p} - p}{SE(\bar{p})} \sim N(0, 1).$$

Uporabimo oznake, ki jih ne poznamo, zato jih moramo obrazložiti

- $\bar{p} = \frac{X}{n}$ je vzorčni delež (X je število ugodnih enot in n je število vseh enot)
- $SE(\bar{p}) = \sqrt{\frac{\bar{p}(1-\bar{p})}{n}}$

Potem pa je interval zaupanja za populacijski delež enot s preučevano lastnostjo

$$[\bar{p} - z_\alpha SE(\bar{p}), \bar{p} + z_\alpha SE(\bar{p})].$$

4. Interval zaupanja za razliko povprečij $\mu - \nu$

Testna statistika in porazdelitev je naslednja

$$Z = \frac{(\bar{X} - \bar{Y}) - (\mu - \nu)}{\sqrt{\frac{S_X^2}{n} + \frac{S_Y^2}{m}}} \sim N(0, 1).$$

Pri tem je

- $X \sim N(\mu, \sigma)$, kjer je \bar{X} vzorčno povprečje spremenljivke X , m je število enot in S_x vzorčni standardni odklon spremenljivke X
- $Y \sim N(\nu, \sigma)$, kjer je \bar{Y} vzorčno povprečje spremenljivke Y , n je število enot in S_y vzorčni standardni odklon spremenljivke Y

Potem pa je interval zaupanja za populacijsko raziko $\mu - \nu$

$$\left[\bar{X} - \bar{Y} - z_\alpha \sqrt{\frac{S_X^2}{n} + \frac{S_Y^2}{m}}, \bar{X} - \bar{Y} + z_\alpha \sqrt{\frac{S_X^2}{n} + \frac{S_Y^2}{m}} \right]$$

INTERVALNO OCENJEVANJE PARAMETROV

MAJHNI VZORCI ($n \leq 30$)

1. Interval zaupanja za populacijsko povprečje μ

- če je populacijski standardni odklon σ znan, potem je $SE = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$. V tem primeru je testna statistika in porazdelitev naslednja

$$Z = \frac{\bar{X} - \mu}{SE} = \frac{\bar{X} - \mu}{\sigma} \sqrt{n} \sim N(0, 1).$$

Potem pa je interval zaupanja za populacijsko povprečje μ enak

$$[\bar{X} - z_\alpha SE, \bar{X} + z_\alpha SE].$$

- če je populacijski standardni odklon σ neznan, potem je $SE = \frac{S}{\sqrt{n}}$. V tem primeru je testna statistika in porazdelitev naslednja

$$T = \frac{\bar{X} - \mu}{SE} = \frac{\bar{X} - \mu}{S} \sqrt{n} \sim S(n - 1).$$

Potem pa je interval zaupanja za populacijsko povprečje μ

$$[\bar{X} - t_\alpha SE, \bar{X} + t_\alpha SE].$$

2. Interval zaupanja za disperzijo σ^2 in standardni odklon σ

Testna statistika in porazdelitev je naslednja

$$\chi^2 = \frac{(n - 1)S^2}{\sigma^2} \sim \chi^2(n - 1).$$

Potem pa je interval zaupanja za populacijsko disperzijo σ^2 enak

$$\left[\frac{(n - 1)S^2}{\chi_2^2}, \frac{(n - 1)S^2}{\chi_1^2} \right]$$

in ob upoštevanju zveze med standardnim odklonom in disperzijo je interval zaupanja za populacijski standardni odklon σ enak

$$\left[\frac{\sqrt{n - 1} S}{\chi_2}, \frac{\sqrt{n - 1} S}{\chi_1} \right].$$

3. Interval zaupanja za razliko povprečij $\mu - \nu$

Testna statistika in porazdelitev je naslednja

$$T = \frac{(\bar{X} - \bar{Y}) - (\mu - \nu)}{S} \sqrt{\frac{mn}{m + n}} \sim S(m + n - 2).$$

Pri tem je

- $X \sim N(\mu, \sigma)$, kjer je \bar{X} vzorčno povprečje spremenljivke X , m je število enot in S_x vzorčni standardni odklon spremenljivke X
- $Y \sim N(\nu, \sigma)$, kjer je \bar{Y} vzorčno povprečje spremenljivke Y , n je število enot in S_y vzorčni standardni odklon spremenljivke Y
- $S^2 = \frac{(m-1)S_x^2 + (n-1)S_y^2}{m+n-2}$

Potem pa je interval zaupanja za populacijsko raziko $\mu - \nu$

$$\left[\bar{X} - \bar{Y} - t_\alpha S \sqrt{\frac{m+n}{mn}}, \bar{X} - \bar{Y} + t_\alpha S \sqrt{\frac{m+n}{mn}} \right].$$